

Obsah

Úvod do elektrotechniky a elektroniky

Slovo autora	6
--------------------	---

Sílnaproudé okruhy, zdroje a spotřebiče

Akumulátor	7
Vlastnosti akumulátorů	7
Údržba olověného akumulátoru	8
Nabíjení akumulátoru	8
Použití ve vozidle	8
Alternátor	9
Údržba a opravy alternátorů	9
Regulátor napětí	10
Hledání a odstraňování závad	11
Dynamo	13
Regulátor činnosti dynama	13
Údržba dynama a regulátoru	14
Startér	14
Údržba a diagnostikování oprav	15

Elektrická instalace

Značení připojovacích míst	16
Označování BOSCH	16
Označování Scintilla (veteráni)	17
Barevné označování vodičů	17
Elektrické okruhy a jejich jištění	17
Záporný pól a ukoslení spotřebičů	18
Primární silový okruh	18
Trvale napájené okruhy (spotřebiče)	18
Okruhy napájené při zapnulém zapalování	18
Jištění spotřebičů	18
Spinaci relé	19
Vedení CAN-BUS	19
Konektory	20
Přívěsové zásuvky	20
Konektor(y) autorádia	22
Konektor OBD	22
Konektor ABS přívěsu	23
Dimenzování vodičů, ztráty	23

Slaboproudé spotřebiče

Ukazatelé směru	26
Popis funkce elektromechanického přerušovače	26
Opravy a údržba	27
Stěrače	27
Údržba a opravy	27
Cyklovače	28
Ostříkovače	28
Ostříkovače světlometů	28
Větráni	29
Poruchy a závady	29
Vyhřívání skel	29
Oprava poškozených linek	29

Odrušení vozidel

Vznik rušení	30
--------------------	----

Ochrana proti vzniku rušení	30
Stinění	30
Odrušovací rezistory	30
Odrušovací kondenzátory	31
Odrušovací tlumivky	31
Frekvenční propustě a zádrže	31
Měření intenzity nežádoucího vyzařování	31

Osvětlení vozidel

Obecné zásady	33
Obecné způsoby zapojení světelné techniky	33
Obrysová světla	34
Nejčastější závady v obvodu obrysových světel	34
Brzdová světla	34
Nejčastější závady v obvodu brzdových světel	35
Kontrolka poruchy brzd	35
Třetí brzdové světlo	35
Hlavní světlomety	36
Tlumené světlo	36
Dálkové světlo	37
Světelné zdroje	38
Světlomety AFS	39
Světlomety HIAS	39
Přední světla do mlhy	39
Zadní mlhové světlo	40
Rohový světlomet	40
Denní světlometry	40
Zpětné (couvací) světlomety	41
Osvětlení SPZ	41
Boční obrysová světla	41

Přístroje a kontrolní prvky

Rychloměr	42
Počítadlo kilometrů	42
Otačkoměr	42
Měřicí přístroje	42
„Kombinstruments“	43
Ukazatele servisních intervalů a jejich nulování	44

Zapalování motoru

Magnetoelektrické zapalování	45
Seřízení magnetoelektrického zapalování	45
Bateriové zapalování	45
Vlastnosti bateriového zapalování	46
Seřízení bateriového zapalování s rozdělovačem	47
Tranzistorové zapalování	48
Tyristorové zapalování	48
Základní vlastnosti tyristorového zapalování	49
Bezkontaktní přerušovač	49
Optické snímače	49
Indukční snímač	49
Hallův snímač	50
Seřízení bezkontaktních přerušovačů	50
Údržba a opravy bezkontaktních přerušovačů	51
Rozdělovač	51

Výkonový zapalovací stupeň	51	Korekce dodávky paliva	98
Motocyklové zapalování	52	Stanovení předvstříku	98
Přislušenství motoru	53	Řízení EGR	98
Elektrické palivové čerpadlo	53	Řízení volnoběhu	98
Lambda sonda	54	Meziválcové korekce vstřiku	98
Halový a indukční snímače	55	Řízení turbodmychadla	98
Odpojovače běhu naprázdno	55	Chiptuning vznětových motorů	99
Elektricky ovládaný sýtic (obohacení studeného startu)	56	Ovlivnění práce vstříkovacího čerpadla	99
Termosínače ventilátoru chlazení	56	Ovlivnění snímače teploty paliva	99
Žhavici svíčky	56	Ovlivnění snímače tlaku paliva v palivové rampě (systémy Common Rail)	100
Crash spinač	57	Závady v systému řízení vznětového motoru	100
Náklonový senzor motocyklu	57		
STOP spinač BUS	58		
Imobilizéry	58		
Hybridní elektrická vozidla		Korekční řídící jednotky	
Charakteristika hybridního vozidla	60	Činnost korekčních řídících jednotek	101
Používané zdroje energie	60	Jednotky ovlivňující bohatost směsi	101
Technické uspořádání hybridních pohonů	61	Jednotka konstantního obohacení	101
Mikrohybridní pohon	61	Jednotky proměnného obohacení	102
Paralelní pohon	61	Jednotky ovlivňující předstih zážehu	103
Sériový pohon	62	Jednotky řazené na straně snímače	103
Základní pojmy z autoelektroniky		Jednotky řazené na vstupu do zapalovacích civek	103
Analogové a digitální signály	63	Některé často používané jednotky	103
Digitální přenosy a TTL logika	64	Jednotky LPG/CNG typu Master-Slave	103
Principy regulaci	64	Jednotky umožňující spalování E85	104
Analogová regulace	64	Jednotky typu PowerCommander	104
Pulsní regulace	65		
Způsoby ovládání akčních členů	65		
Druhy regulačních algoritmů	66		
Řízení motorů		Ostatní elektronické jednotky	
Typy řídících jednotek	68	Emulátor lambda sondy	106
Řízení motorů primární jednotkou	69	Emulátor vstříkovačů	106
Architektura řídící jednotky	69	OBD μ-fix	107
Řídící strategie	69	Emulátor tachografu	107
Diagnostika systémů řízení	81	Jednotky rychlořazení	107
Vlastní diagnostika	81	Převodníky Analog-CAN	108
Paměť závad	82		
Mazání paměti závad	83		
Palubní diagnostika OBD	83		
Některé kontrolní algoritmy OBD	84	Řízení automatických převodovek	
Standardizace OBD	85	Sestavení základních řadicích map	109
Kontrolka OBD, paměť závad, Readiness kódy	86	Normální (ekonomický) režim práce	109
Diagnostika přes OBD	87	Sportovní režim (režim využití plného výkonu motoru)	114
Měření elektrických veličin	91	Přepínání mezi režimy	114
Seřizování a nastavování systémů řízení	95	Brzdění motorem	114
Seřízení základního předstihu zážehu	95		
Volba předstihové korekce	95		
Motor řízený ECU nelze naložit	95		
Regulace dieselových motorů		Vozidlové počítačové sítě	
Common Rail	97	Přenos informací ve vozidlech	115
Řízené mechanické čerpadlo	97	Sítě CAN-BUS	116
Řídící strategie vznětových motorů	97	CAN-BUS z elektrického hlediska	118
Základní dodávka paliva	97	Přenos informací po síti CAN-BUS	119
Stanovení maximální přípustné dodávky paliva	97	Komunikační rychlosť CAN-BUS	121

Historie vzniku	127
Charakteristika sběrnice	127
Přenos informaci po sítí MOST	127
Sítě FlexRay	128
Charakteristika sběrnice	128
Přenos informaci po sítí FlexRay	129
Srovnání jednotlivých typů sítí	129
Stručný přehled ostatních komunikačních prostředků	130
Diagnosticke rozhraní	130
SAE J1850	131
SAE J1850 – VPW	131
ISO 9141, ISO 14230	131
Systémy ovlivňující jízdu vozidla	
Protiblokovací systém ABS	133
Systémy kontroly trakce	134
Protiprokluzový systém ASR	134
Anti-wheelie motocyklů	135
Elektronická závěrka diferenciálu EDS	136
Řízené (aktivní) diferenciály	136
Připojitelelý pohon 4x4	140
Řízení autobusových klapub	141
Regulace provozního stavu	142
Regulace couvání	142
Regulace rozjezdu	142
Stabilizační systémy (ESP)	142
Moderní stabilizační systémy	143
Diagnostika systémů jízdni dynamiky	144
Datalogger a jejich použití	
Druhy dataloggerů	145
Vozidlové řídící jednotky a přenos informaci do PC	145
Přenosný počítač s měřicím rozhraním	145
Hardwarevý záznamník dat	146
Telemetrický přenos dat	147
Obecná pravidla snímání veličin, druhy vstupů	148
Signálová vedení	148
Druhy vstupů	148
Frekvence snímání	149
Rozlišení vstupů	150
Kalibrace vstupu	150
Některé vybrané snímače a jejich vlastnosti	151
Termočlánky	151
Odporevsnímače Pt100	151
Gyroskopické snímače	152
Infračervené snímače teploty	152
Akcelerometry	152
Potenciometry	153
Proudové kleště	153
GPS snímače	153
Příklad jednoduché instalace dataloggeru do motoru	154
Uživatelské přístrojové desky	
Druhy přístrojových desek	155
Základní funkce přístrojových desek	156
Kalibrace a dekódování vstupních signálů	156
Dataprocessing	157
Vizualizace	157
Význam používaných zkratek	
Výrazy z oblasti automobilové techniky	159
Literatura	
Knihy, periodika, zákony a legislativa	160
Příloha	
Označování světelné techniky	160
Označení kategorií vozidel	162
Diagnosticke parametry OBD	163
Vybrané PID funkci 01 a 02	163
Informace o vozidle (funkce 09)	166
Doporučená struktura chybových kódů OBD	166
Doporučené chybové kódy typu FMI pro diagnostiku dle SAE J1939	167
Diagnostika VAG – vybrané funkce	167
Diagnostika Evobus – Mercedes Benz a Setra	172
Rozhraní FMS	174
Ukázka vzorku dat na sběrnici CAN dle J1939	175
Vzorkování dat	175
TSC zprávy	176
Cílené řízení hnacího řetězce – TSC zprávy	177
Cílené řízení hnacího řetězce – TC zprávy	178
Komunikace mezi tažnými a připojnými vozidly	179
Odrušení vozidel	180
Rejstřík	182
Nabídka odborné literatury	185